

PETR JÁKL

Pády mám v sobě

Když se řekne režisér, představíte si nejspíš někoho mezi Honzou Hřebejkem a Stevenem Spielbergem. Bohéma s intelektuálními brejličkami. Režisérem ale může být klidně i dvoumetrový obr, představitel hollywoodských zabijáků.

Petr Jákl režijně debutoval s ne jen tak ledajakým filmem. Kajínek stanovil nový český rekord v návštěvnosti během prvního promítacího víkendu. O třináct tisíc diváků překonal Vratné lahve Jana Svěráka.

1. Kolem Kajínkova případu se vyrojila spousta pochybností. Až se chce říct, že reputace českého právního systému, která nikdy nebyla příliš dobrá, utrpěla další šrám. Pomůže tento film spravedlnosti?

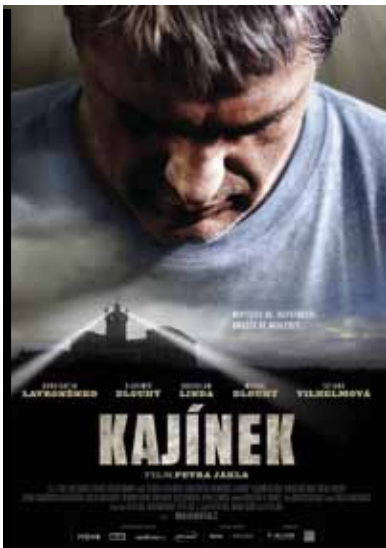
Obával jsem se, že bude spousta lidí, kterých se to týká, naštvaných. Soudci, právníci, policisté. Je to ale naopak – potkal jsem jich hodně a všichni tvrdili, jak jsou rádi, že takový film vznikl. Protože to tak prý prostě chodí, systém může semlít i nevinného člověka. Největší plus a zároveň i minus toho filmu je fakt, že je natočen podle tak známé skutečné a zároveň současné události.

2. Jiří Kajínek je pravomocně odsouzen na doživotí za nájemné vraždy. Váš film i závěry investigativních novinářů tvrdí, že to všechno může být trochu jinak...

Kdyby se náš film jmenoval Jan Žižka, můžeme se bavit o tom, kdo a jak mu tenkrát vypíchl pravé oko. A já můžu klidně tvrdit, že bylo levé. Ale Jiří Kajínek žije a má k tomu sám co říct. Je odsouzen na doživotí. Můj výklad toho příběhu je ale jiný. Stejně jako to udělal Juraj Jakubisko s Bathory. Historie říká, že Bathory byla vražedkyně, Jakubisko ve filmu tvrdí, že nebyla. Jsou už ale všichni mrtví, je to dávnó. Náš film rozhodně není dokument. Má poukázat na chyby společnosti, má být k zamyšlení. Možná proto je tak vysoká návštěvnost, protože se pak lidi mají o čem bavit, řeší detaily, názory. Líbí se mi, když se ve filmu nechají otazníky a člověk si pak může vyložit spoustu věcí po svém. Přesně to jsem chtěl do filmu dostat – aby nebyla každá otázka naprosto jasně zodpovězena. Ten film pokračuje v realitě. Něco se bude dál dít. Ale co? Uteče zase Kajínek? Budou bojovat jeho advokáti? Budou bojovat ministři? Lidi? Tohle není konec.

3. Jste muž mnoha řemesel. Sportovec, kaskadér, herec, producent, režisér... Má v tom prsty váš táta, slavný kaskadér, judista a herec Petr Jákl starší?

Kdyby nebylo táty, jsem možná úplně někde jinde, v úplně jiné branži, v úplně jiném světě. Od malička jsem ho viděl, jak dělá sport a kaskadérčinu, pak se začal věnovat filmu. Jako malý jsem hrozně chtěl být džudista. Džudo bylo pro mě naprosto vším, to nejlepší v životě, co mě potkalo. Věnoval jsem mu naprosto všechno. Nebyl jsem ale takový ten urputný

Petra Jákla inspiroval příběh Jiřího Kajínka natolik, že se stal jeho režisérskou prvotinou. Prvotinou velice úspěšnou.

sportovec, který jenom trénuje a nemá čas na zábavu. Já si u toho stačil užívat. Ale tvrdě jsem makal, opravdu hodně tvrdě. Mým cílem bylo dostat se na olympiádu. A když jsem se na ni konečně dostal, musel jsem v šestadvaceti letech skončit se sportem kvůli problémům se zády.

4. Asi to pro vás nebylo lehké...

Chtěl jsem v džudu nějakým způsobem pokračovat, ale nešlo to. Musel jsem najít něco jiného, co by mě dostatečně uspokojovalo. V té době jsem už nějakých šest let dělal kaskadéra, chtěl jsem v tom pokračovat intenzivněji. Džudo je pro kaskadéry nejlepší příprava. Neustále se tam padá a pere, džudista má ty pády v sobě. I v těžkých situacích dokáže koordinovat tělo. Měl jsem výhodu, že všichni znali tátu, to mi pomohlo, otevřelo vrátka. Byl to ale zároveň vždycky trochu handicap. Táta byl výborný džudista, první olympionik v Mnichově, třináctkrát mistr republiky, kaskadérská legenda. A teď jsem přišel já...

5. Vnímali vás jako protekčního synáčka?

V džudu je to jednoduché. Buď dostanete přes hubu, anebo vyhraje. Prohra – výhra. Ze začátku jsem prohrával, postupem času začal vyhrávat. Pak už nikdo nemluví o protekci, naopak řekne, že mám talent po tátovi. U filmu už to tak průkazné není, tam mi klidně mohli protekci vyčítat, protože umění je nezměřitelné. Co se jednomu líbí, může druhý nesnášet. Jenže to už jsem musel skončit i s kaskadérčinou, záda mi nedovolovala dělat ani tohle.

JÁKL

6. Hrál jste po boku hollywoodských hvězd. Jaké bylo setkání s nimi? Splněný sen? Ztráta iluzí?

Naprosto jednoznačně splněný neuvěřitelný sen. Vzpomínám třeba, jak jsem se potkal s Anthonym Hopkinsem, bylo to zrovna po Mlčení jehňátek. Jako malý jsem si hrál na to, že jsem akční hrdina. Hltal jsem filmy s Bruceem Leem, učil se bojovat s nučaky... A teď najednou stojím mezi těmi hvězdami a pořád si říkám, že to je asi nějaký omyl, že tohle prostě není možné. Jenže jsem byl pro hollywoodské produkce zajímavý typ, obsazovali mě ve filmech, které v Praze natáčeli. Bral jsem tohle hraní jako zábavu, ale postupně přišlo těch nabídek víc, potkal jsem se s dalšími hvězdami. S Vinem Dieuselem, Samuelem L. Jacksonem, Lancem Henriksenem. Vždycky to byla moc příjemná setkání.

7. Ty filmy se natáčely v Praze. Pozvali vás někdy do Hollywoodu?

Když se natáčel film xXx s Vinem Dieuselem, hrál jsem Kolyu, jednoho ze dvou hlavních zabíjáků. Tenkrát chtěli udělat z Vina Diesela hvězdu a obrovsky do toho marketingově šlápli. Odjel jsem do USA, bezvadně se tam o mě starali. Pamatuju si, jak jsme přistávali v Los Angeles a nad městem byla laserovými paprsky vykreslena tři obrovská X. Druhý den po příletu jsme vyšli na ulici a lidi šleli, všichni chtěli podpisy.

8. Od vás?

Právě že ano! Po mně a Werneru Daehnovi. Měl jsem v xXx poměrně velkou roli, sedmou největší v celém filmu. Werner měl šestou, byli jsme nejmídnější z party zabíjáků, dobře rozpoznatelné typy. Já s úplně bílými vlasy, Werner plešatý. Mimochodem, teď mi Werner hrál i v Kajínkovi. Chodili jsme spolu po Hollywood Boulevardu, každý nás poznával. Postavili jsme se třeba dozadu do řady u vchodu do vyhlášeného klubu. Za chvíli už u nás stála ochranka a tahala nás dovnitř. Všechny jsme předběhli, bodyguardi se s námi ještě vyfotili. A uvnitř nás hned někdo chytil a zval na panáka. V tom jsou Američani extrémní, být známý tam znamená nulové soukromí.

9. Proč jste tam nezůstal a nezkusil u filmu štěstí?

Zjistil jsem, že tenhle život pro mě není. Přestože jsem to tam měl dobře rozběhnuté, měl jsem dobrého manažera i dobré nabídky, vrátil jsem se domů. Hlavně proto, že jsme tady produkovali film Krysař. A Franta Brabec navíc chtěl, abych mu v Krysaři zahrál hlavní roli. Nejdřív jsem nechtěl, nakonec jsem se ale přemluvit nechal. Od té doby se tady na mě navalilo tolik práce, že jsem se rozhodl herectví nedělat, mít ho jen jako koníčka.

10. V Los Angeles jste ale chodil do hereckých kurzů...

Ano, na angličtinu a do herecké školy. To mě hodně bavilo. V USA se člověk na hraní dívá úplně jinak. Pomohlo mi to i teď, když jsem režíroval Kajínka. Viděl jsem, jak uvolněně se tam herectví učí, jakým způsobem to funguje. Neříkám, že se u nás herectví vyučuje špatně, ale tam rozvíjejí talent volným způsobem. Nenutí vás, že přesně takhle a takhle se má hrát. A opravdu – americké filmy jsou skvělé v tom, že jsou všichni herci dobří. Což v českých podmínkách tak úplně neplatí. Každopádně pokud chce herec nebo producent v dnešní době prorazit, tak bez znalosti jazyka to nejde. V Americe jsem před lety za svá studia utratil všechny uspořené peníze a opravdu se to vyplatilo. Po návratu se v angličtině stále zdokonaluju tady v Čechách na Anglo-american university, protože jinak člověk brzy začne zapomínat.

11. Trochu jsme přeskočili vaši kariéru kaskadéra... Občas se v novinách dočteme, že se kaskadér při natáčení zraní nebo dokonce zabije. Je to opravdu tak nebezpečná profese?

Byl jsem u toho, když se v Praze během natáčení xXx zabil americký kaskadér. Narazil do pilíře Palackého mostu. Znal jsem ho, večer předtím jsme

dokonce seděli na pívě. Je to samozřejmě výjimka, nicméně tahle práce sama o sobě nebezpečná je. S Lukem Bessonem jsem jako kaskadér dělal Johanku z Arku. Tři měsíce jsme bojovali s meči, latexovými i kovovými. Bylo tam patnáct set komparzistů, kteří naoko mávali zbraněmi, my kaskadéři jsme se řezali naplno. Samozřejmě, sem tam se nějaký meč ulomil, rozsekl někomu hlavu, seshora lítaly šípy.

12. Vzpomenete si na nějakou nebezpečnou příhodu?

Natáčeli jsme třeba útok na hrad. Lezli jsme po patnáctimetrových žebřících a nahoře nás odstrčili. Když jsem tohle předtím viděl ve filmech, nechápal jsem, jak to dělají. Teď už to vím. Člověk se jednoduše drží do poslední chvíle a pak musí seskočit. Legrace to není, zvlášť když jsou dole komparzisti s napřaženými meči. Na jeden pětiminutový záběr dobývání hradu měl Besson třináct kamer a vrtulník. Běželi jsme s obrovským žebříkem, zabodli ho do vypuštěného vodního příkopu, přirazili k hradbám a šplhali nahoru. Tam obránci točili s takovými těmi ostnatými kladivy na řetězech, něco jako husitský řemdiš. Sice byla gumová, ale já s nimi pokaždé dostal do hlavy a pak jsem padal z desetimetrové výšky dolů. Takhle jsem to za jeden záběr zopakoval čtyřikrát. Bylo to náročné, nebezpečné a únavné, ale hrozně mě to bavilo. Bylo to hezké období mého života, nicméně dnes už bych to dělat nechtěl. Od kaskadéřiny jsem pak přešel k herectví, ale velmi rychle jsem zjistil, že mě víc baví produkce filmu. Začali jsme připravovat televizní seriál z hokejového prostředí Poslední sezona, ještě předtím kaskadéřský film Cesta peklem. A teď Kajínka. Baví mě dávat peníze dohromady, celé to vymyslet, přijít s nápadem.

13. Je to zase adrenalin, i když jiného typu?

Určitě ano. Všechna práce, kterou dělám, je svým způsobem podobná. Pořád hrozí pád. Člověk musí mít správný odhad a musí být dobrý v tom, co dělá. Pokud není pečlivý a nemá silnou vůli jít za tím, co chce, většinou dopadne špatně. Věnoval jsem se jako producent Kajínkovi tak pečlivě, že jsem o něm prostudoval úplně všechno. Takže jsem začal spolupracovat i na scénáři a pak jsem se ve finále dostal i k režii, protože jsem přesně věděl, jak to chci udělat. Což znamená jinak, než se české filmy dělají. Chtěl jsem, aby byl konkurenceschopný v zahraničí.

14. Úhel pohledu producenta a režiséra je většinou odlišný. Nebojoval jste s tím?

Určitě to byl střet dvou osobností ve mně. První tři dny natáčení jsem se snažil řešit finanční záležitosti – tohle tady nemusí být, protože to stejně nevyužijeme, objednejte to na pátou hodinu... a tím jsem se dostal do totálního časového presu. Řešil jsem jak režii, tak produkci, a to nejde. To bych nic nenatočil. Musel jsem se totálně oprostít od toho, že jsem producent. Výkonou produkci dělal Luboš Vála a vždycky to pak schvaloval táta za naši stranu a Igor Konyukov za Hollywood Classic Entertainment, to byli spoluproducenti a záro-

Svým vzezením a zkušenostmi z vrcholového sportu i z řemesla kaskadéra je Petr předurčen k rolím drsnáků. Všimli si toho i v Hollywoodu.

veň distributoři. Snažil jsem se dát co nejvíc prostoru s financemi hercům a kamerové technice – abychom měli hezké obrázky a dobré herecké výkony.

15. Konzultovali jste kvůli natáčení některé podrobnosti s Jiřím Kajínkem, například jeho legendární útěk z mírovské věznice?

Ano, ten jsme s ním konzultovali. Utíkalo se přesně z toho okna, odkud tenkrát utekl, stejným způsobem. Bylo to naprosto autentické, přesně tak, jak se to stalo. Některé jiné skutečné situace nebo podrobnosti jsme samozřejmě museli pro účely filmu upravit, spoustu jsme jich do filmu nakonec vůbec nedali, protože jsme se báli, že tomu divák neuvěří. Myslím, že se nám příběh povedlo vybalancovat tak, že je uvěřitelný i pro zahraničního diváka.

16. Jedna věc je představa režiséra, která se buď naplňuje, nebo ne. Ale pak je potřeba během natáčení řešit neuvěřitelnou spoustu různých organizačních a technických detailů a problémů. Neměl jste z toho strach?

Mám rád velké výzvy. Kdybych si nemyslel, že to zvládnou, nikdy bych do toho nešel, protože bych si pokazil další možnou práci v tomhle oboru. Spolupracoval jsem na Kajínkovi s lidmi, které jsem znal. U kterých jsem věděl, co od nich můžu čekat. Ale i když mám skvělého kameramana, musím rozhodovat já – kamera bude tady a tady. Použijeme tohle a tohle sklo, budeme snímat tento detail. Kameraman pak odvede svou práci a odvede ji výborně. U režie jde hlavně o rozhodnost, o jasnou představu. A tu jsem v hlavě měl. Věděl jsem úplně přesně, jak chci každou věc udělat. Ve finále je to sice někdy trochu jinak, ale i ta varianta, která byla trochu odlišná od toho, co jsem chtěl, byla správná. Byl jsem s ní spokojený.

17. Co je podle vás nejdůležitější vlastnost dobrého režiséra?

Musí umět lidem v co nejkratší době co nejjasněji vysvětlit, co mají dělat. Vždycky jsem byl vůdčí typ, i teď jsem uměl držet tým pohromadě. Lidi mi věřili. Když jsem se nějak rozhodl, nikdo nikdy nediskutoval. O ničem. To mi hrozně pomohlo, protože jsem pak cítil podporu v tom, že to dělám správně, že to tak má být. A když jsme se dostali do krizových situací a lidi začali panikařit, byl jsem v klidu a pohodě. Důležité je přesvědčit lidi, aby člověku věřili. Potom jde všechno daleko snáz.

Během natáčení jsem kladl největší důraz na vedení herců. Když natáčení skončilo a začala postprodukce, byl pro mě zase nejdůležitější střih. Aby se film sestříhal tak, jak jsem chtěl. A protože u nás není nikdo zvyklý tímto způsobem film stříhat, musel jsem svou vizi střihači Matoušovi Outratovi vysvětlit. Seděl jsem s ním sedm měsíců ve střížně a dotáhli jsme to tam, kam jsem chtěl. Totéž bylo se zvukem, obrazem, barvením. Konečnou představu jsem měl jasnou, kdyby z toho nějaká maličkost vypadla, film by to rušilo. U všeho jsem chtěl být, a tudíž jsem s Kajínkem strávil neuvěřitelně hodně času. Dva roky, každý den, i o víkendech. Vracel jsem se domů v jednu v noci, v sedm ráno už jsem zase odcházel. Bylo to šílenství.

18. Plánujete další podobný projekt?

Teď si nutně musím dát dlouhou pauzu. Víím, že když půjdu do nějakého filmu, bude to pro mě zase otázka minimálně dvou let, abych ho vyrobil stejným způsobem. Co to bude, nevím. Vždycky mě bavila velká témata, emoce, akce. Příběhy sportovců nebo vůbec lidí s velkou vůlí. Dostal jsem několik nabídek na režii, i ze zahraničí. Žádná mě zatím nezaujala natolik, abych si řekl, že tomu chci věnovat dva roky života.

19. Jak v tomhle vytížení relaxujete?

Když mi to dovolí záda, cvičím každé ráno půl hodiny – kliky a sedy lehy. Co mi tělo dovolí. Snažím se vyčistit hlavu, takže si občas zajdu s klukama na pivo. A hlavně chodím na ryby. To je moje velká vášeň. Chytil jsem dokonce stokilového sumce, dlouhého dva metry třicet sedm. Nádhera. U vody sedím a přemýšlím. Plánuju, vymýšlím nové projekty.

20. Letošní léto moc valné nebylo. Vadí rybářům špatné počasí?

Vždycky, když jsem chytil sumce, jsem chvíli nato zmokl, protože berou hlavně před bouřkou. Nikdy mi to ale nevadilo. Letos jsem ale na rybách skoro nebyl. Když bylo v červenci chvíli hezky, seděli jsme zrovna zavření v kině, bez oken. Barvili jsme film a dělali zvuk. To, že bylo po premiéře ošklivo, možná návštěvnosti trochu pomohlo, nicméně na druhou stranu zase v tu dobu přišla spousta lidí kvůli povodním o střechu nad hlavou. Během prvního víkendu se na náš film přišlo podívat 119 tisíc lidí. A protože ty povodně začaly právě během našeho premiérového víkendu, rozhodli jsme se věnovat sumu 119 tisíc korun obci Bílý Kostel. Příroda je ale krutá. Za dva dny je to spláchno znovu.